

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Petra Průchy a soudců Mgr. Jany Brothánkové a JUDr. Tomáše Langáška v právní věci žalobkyně: **Mgr. I. M.,** proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra,** se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí ministra vnitra ze dne 16. 12. 2011, č. 343/2011, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 28. 6. 2016, č. j. 6 Ad 4/2012 – 34,

takto:

Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 28. 6. 2016, č. j. 6 Ad 4/2012 – 34, **se ruší** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení případu

Žalobou podanou k Městskému soudu v Praze (dále jen „městský soud“) se žalobkyně domáhala zrušení rozhodnutí ministra vnitra ze dne 16. 12. 2011, č. 343/2011 (dále jen „**napadené rozhodnutí**“), kterým ministr vnitra zamítl rozklad žalobkyně proti prvostupňovému rozhodnutí ze dne 11. 11. 2011, č. 287/2011, jímž byla změněna část výroku pravomocného rozhodnutí ředitele Policie ČR Národní protidrogové centrály služby kriminální policie a vyšetřování o náhradě škody č. j. NPC-826/ČJ-2009-009221 ze dne 10. 4. 2009 (dále též „přezkoumávané rozhodnutí“); tímto přezkoumávaným rozhodnutím bylo rozhodnuto, že žalobkyně je podle § 95 odst. 2 a 3 zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o služebním poměru“), povinna nahradit škodu ve výši 3.500 Kč z celkové škody 35.073 Kč, kterou žalobkyně způsobila.

Žalovaný v napadeném rozhodnutí vyložil, že na základě návrhu policejního prezidenta bylo v přezkumném řízení změněno původní pravomocné rozhodnutí ředitele Národní protidrogové centrály tak, že žalobkyně musí nahradit zbytek škody. V přezkumném řízení bylo totiž zjištěno, že v přezkoumávaném rozhodnutí byla stanovena nesprávná výše škody, kterou byla žalobkyně povinna uhradit, neboť míra jejího zavinění činí 100%. Žalovaný nepřisvědčil námitce žalobkyně, že by prvostupňové rozhodnutí bylo nicotné, neboť řádně žalobkyni ukládá uhradit zbývající rozdíl vzniklé škody do 10 kalendářních měsíců následujících po dni právní moci toho rozhodnutí. Nesouhlasil ani s tím, že by právo na náhradu škody bylo promlčeno, neboť ke škodní události (nehodě) došlo dne 3. 3. 2009. Z ustanovení § 207 odst. 3 zákona o služebním poměru přitom vyplývá, že subjektivní promlčecí lhůta činí 2 roky, objektivní lhůta pro uplatnění nároku pak činí 3 roky. Prvostupňové rozhodnutí v přezkumném řízení však není novým rozhodnutím ve věci, neboť se jím pouze opravuje původní rozhodnutí ředitele Národní protidrogové centrály, které bylo v příslušných lhůtách vydáno. Ustanovení § 193 odst. 4 zákona o služebním poměru přitom umožňuje zahájit přezkumné řízení nejdéle do 4 let ode dne nabytí právní moci přezkoumávaného rozhodnutí; rozhodnutí pak musí být vydáno do 5 let ode dne nabytí právní moci přezkoumávaného rozhodnutí. Tyto lhůty přitom byly dle žalovaného dodrženy. Žalovaný v neposlední řadě nepřisvědčil námitce žalobkyně, že k předmětné dopravní nehodě došlo při plnění služebních povinností, neboť o samotné povinnosti dodržovat při jízdě se služebním vozidlem zákon o podmínkách provozu na pozemních komunikacích nelze hovořit jako o riziku výkonu služby. Tato povinnost tedy nemá spojitost s rizikem výkonu služby.

V **žalobě** žalobkyně souhlasila s tím, že dne 3. 3. 2009 způsobila z nedbalosti dopravní nehodu se škodou na služebním vozidle ve výši 35.073 Kč. Za tento přestupek jí byl uložen kázeňský trest a dále uložena povinnost náhrady škody ve výši 3.500 Kč, a to v souladu s tehdejší metodikou. V přezkumném řízení jí však bylo uloženo zaplatit zbylou výši vzniklé škody, tj. 31.573 Kč. Namítala, že v přezkumném řízení jí byla uložena nesplnitelná a neuskutečnitelná povinnost, protože rozhodnutí ji nově ukládá tento rozdíl zaplatit do 10 měsíců od právní moci rozhodnutí, za které žalobkyně považuje přezkoumávané rozhodnutí. Namítala rovněž, že nově uložená náhrada škody je již promlčená.

Městský soud rozsudkem ze dne 28. 6. 2016, č. j. 6 Ad 4/2012 – 34 (dále jen **„napadený rozsudek“**), zrušil napadené rozhodnutí a jemu předcházející prvostupňové rozhodnutí. Soud se primárně zabýval tím, zda nárok na náhradu škody nebyl v dané věci již promlčen, přičemž tuto námitku shledal důvodnou. Vyšel z toho, že rozhodnutím ze dne 10. 4. 2009 byla žalobkyni uložena povinnost nahradit škodu ve výši 3.500 Kč. Až v přezkumném řízení byla tato povinnost rozšířena o částku 31.573 Kč, tudíž v tomto rozsahu byla žalobkyni nově uložena povinnost k úhradě škody. Soud se tedy neztotožnil s názorem žalovaného, že se jednalo o pouhou nápravu přezkoumávaného rozhodnutí. Za rozhodující soud určil to, že žalobkyni byla nově uložena povinnost zaplatit částku 31.573 Kč. To, že tento škodní případ byl se žalobkyní projednán a že bylo vydáno přezkoumávané rozhodnutí, nic nemění na tom, že teprve v přezkumném řízení byla žalobkyni uložena částka náhrady škody ve výši 31.573 Kč. Žalovaný se tedy měl zabývat

lépe tím, zda nedošlo k promlčení nároku na náhradu škody, když k dopravní nehodě došlo dne 3. 3. 2009.

II. Kasační stížnost a vyjádření

Žalovaný (dále jen „stěžovatel“) podal proti napadenému rozsudku **kasační stížnost**. Stěžovatel specifikoval, že kasační stížnost podává z důvodu podle § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Stěžovatel se nemohl ztotožnit s názorem městského soudu, že se v dané věci nejednalo o nápravu nesprávnosti původního rozhodnutí. Měl za to, že městský soud přehlédl, že přezkoumání rozhodnutí představuje mimořádný opravný prostředek, který umožňuje zrušit nebo změnit pravomocná rozhodnutí za příslušných podmínek obsažených v zákoně o služebním poměru. Přijetí výkladu městského soudu by způsobilo, že by nezákonné rozhodnutí nemohlo být pro uplynutí promlčecích lhůt přezkoumáno, ačkoli by neuplynuly lhůty dle ustanovení § 193 odst. 4 zákona o služebním poměru. Setrval na stanovisku, že v přezkumném řízení nebyl nárok na náhradu škody nově založen, když bylo zjištěno pouze to, že v přezkoumávaném rozhodnutí bylo nesprávně rozhodnuto o výši náhrady škody. V neposlední řadě odkázal na ustanovení § 208 odst. 1 zákona o služebním poměru, z něhož vyplývá, že právo přiznané pravomocným rozhodnutím se promlčuje ve lhůtě 10 let ode dne, kdy mělo být podle rozhodnutí plněno, tudíž zjevně nemohl být nárok na náhradu škody v dané věci promlčen.

Žalobkyně ve **vyjádření** ke kasační stížnosti uvedla, že nárok na náhradu škody byl v dané věci promlčen, protože k jeho uplatnění nedošlo ve lhůtě 2 let podle ustanovení § 207 odst. 3 zákona o služebním poměru. V přezkumném řízení totiž byla uplatňována nová výše náhrady škody, avšak po příslušné lhůtě.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

Nejvyšší správní soud nejprve zkoumal formální náležitosti kasační stížnosti, přičemž zjistil, že je podána včas, osobou oprávněnou, jež splňuje podmínku obsaženou v ustanovení § 105 odst. 2 s. ř. s., a je proti napadenému rozsudku přípustná za podmínek ustanovení § 102 a § 104 s. ř. s.

Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost stěžovatele v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadený rozsudek netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.). Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že napadený rozsudek takovými vadami netrpí a že kasační stížnost **je důvodná.**

Nejvyšší správní soud má za to, že pro posouzení rozsahu námitek uplatněných v kasační stížnosti je stěžejní ustanovení § 207 odst. 3 zákona o služebním poměru, podle něhož *„lhůta pro uplatnění nároku na náhradu škody činí 2 roky; začne běžet dnem, kdy se poškozený dozví, že škoda vznikla a kdo za ni odpovídá. Nárok na náhradu škody se promlčí, jestliže nebyl uplatněn ve lhůtě 3 let, a jde-li o škodu způsobenou úmyslně, ve lhůtě 10 let ode*

dne, kdy došlo k události, ze které škoda vznikla; to neplatí, jde-li o škodu na zdraví.“ Podle ustanovení § 193 odst. 4 zákona o služebním poměru platí, že „*přezkumné řízení lze zahájit nejdéle do 4 let ode dne nabytí právní moci přezkoumávaného rozhodnutí a rozhodnutí v přezkumném řízení lze vydat do 5 let ode dne nabytí právní moci přezkoumávaného rozhodnutí.*“

Nejvyšší správní soud z obsahu správního spisu a odůvodnění napadeného rozhodnutí má za podstatné, že ke škodní události v podobě dopravní nehody žalobkyně ve služebním vozidle došlo dne 3. 3. 2009. V důsledku této události vznikla Policii České republiky škoda na služebním vozidle v celkové výši 35.073 Kč.

O této škodě vzniklé z této škodní události a výši její náhrady bylo vedeno řízení v průběhu roku 2009, jež bylo ukončeno vydáním rozhodnutí ředitele Policie ČR Národní protidrogové centrály služby kriminální policie a vyšetřování o náhradě škody ze dne 10. 4. 2009, č. j. NPC-826/ČJ-2009-009221, podle kterého celková výše škody po odečtení amortizace činí 35.073 Kč, přičemž žalobkyni byla uložena povinnost uhradit poměrnou část ve výši 3.500 Kč. Je tedy zřejmé, že řízení v roce 2009 bylo se žalobkyní vedeno ve vztahu k celé výši škody, která vznikla na majetku Policie České republiky. Z hlediska hmotného práva (ohledně náhrady vzniklé škody) tedy bylo rozhodováno o celém nároku. Skutečnost, že bylo žalobkyni uloženo v tomto původním řízení uhradit pouze poměrnou část, je irelevantní, neboť z hlediska hmotného práva došlo k řádnému a včasnému uplatnění nároku na náhradu škody z dopravní nehody z března 2009 ve lhůtách podle ustanovení § 207 odst. 3 zákona o služebním poměru – srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 5. 2013, č. j. 4 Ads 11/2013 - 41.

V přezkumném řízení potom bylo dané rozhodnutí ze dne 10. 4. 2009 „toliko“ přezkoumáváno, a dotčená část jeho výroku o povinnosti k náhradě škody ze strany žalobkyně byla prvostupňovým rozhodnutím v přezkumném řízení změněna tak, že „Podle § 95 odst. 2 a 3 zákona je policistka povinna v souladu se zjištěnou mírou jejího zavinění v rozsahu 100 % nahradit škodu v plné výši, tj. ve výši 35.073 Kč. Uvedená částka se snižuje o již uhrazenou částku 3.500 Kč. Je tedy povinna uhradit částku 31.573 Kč, a to nejpozději do deseti kalendářních měsíců následujících po dni nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet ....“.

Nejvyšší správní soud přitom musí zdůraznit, že ustanovení § 207 odst. 3 zákona o služebním poměru hovoří o uplatnění nároku na náhradu škody. Jinými slovy stanoví pouze hranici, do kdy musí být právo vůči druhé straně uplatněno, oznámeno, požadováno, nestanoví však „konečnou hranici“, v níž musí být právo přiznáno, splněno či o něm pravomocně rozhodnuto. Zjednodušeně řečeno právo na náhradu škody se dle citovaného ustanovení nepromlčí, pokud bylo v daných lhůtách řádně uplatněno u druhé strany. V posuzované věci přitom má Nejvyšší správní soud z obsahu správního spisu (zejm. výroku přezkoumávaného rozhodnutí o náhradě škody ze dne 10. 4. 2009) za prokázané, že vůči žalobkyni bylo uplatněno právo na náhradu škody ve výši 35.073 Kč, která vznikla při dopravní nehodě dne 3. 3. 2009, již v roce 2009, neboť o této náhradě škody v této výši bylo rozhodováno. Na základě rozhodnutí ze dne 10. 4. 2009 bylo z procesního hlediska postaveno na jisto, že k dopravní nehodě došlo, že za ní žalobkyně odpovídá a že musí uhradit škodu, avšak pouze v poměrné výši 3.500 Kč.

Tímto rozhodnutím, které následně v roce 2009 nabylo právní moci, byla vytvořena překážka věci pravomocně rozhodnuté, která zásadně brání vést další řízení. Rovněž tímto rozhodnutím bylo „konzumováno“ i ustanovení § 207 odst. 3 zákona o služebním poměru, neboť toto rozhodnutí bylo vydáno na základě předchozího „uplatnění nároku na náhradu škody“. Za této hmotněprávní a procesněprávní situace proto nemohlo být vedeno „další řízení“ o téže věci, tj. o nároku na náhradu škody vzniklé z dopravní nehody proběhnuvší dne 3. 3. 2009, spočívající ve škodě na témže majetku Policie České republiky v podobě poškození služebního motorového vozidla.

Pravomocné rozhodnutí však může být za určitých podmínek přezkoumáváno v řízeních o mimořádném opravném prostředku. Z procesního pohledu (v případě řízení o mimořádném opravném prostředku) se však nejedná o uplatnění „nového nároku na náhradu škody“, a to i kdyby ve výsledku byla žalobkyni uložena jiná povinnost k náhradě škody, neboť hmotněprávně se jedná o tutéž věc. Náhrada škody se totiž váže ke škodní události, nikoli k procesnímu rozhodnutí; proto pokud původní rozhodnutí přiznalo pouze část nároku na náhradu škody, o kterém bylo vedeno řízení, nelze dalším návrhem uplatňovat zbylou část náhrady škody, neboť o této zbylé části bylo původním rozhodnutím deklaratorně rozhodnuto negativním způsobem. Na druhé straně však není vyloučeno, aby k jinak stanovené výši náhrady škody, než tomu bylo v původním rozhodnutí, nemohlo být dospěno v přezkumném řízení, což je právě posuzovaný případ. Pokud tedy v roce 2011 bylo vedeno přezkumné řízení, nedopadá na takový případ ustanovení § 207 odst. 3 zákona o služebním poměru, neboť zde skutečně nešlo o nové uplatnění náhrady škody, ale pouze o přezkum původního rozhodnutí dle § 193 zákona o služebním poměru. Na základě faktu, že v důsledku tohoto přezkumného řízení došle ke změně výše náhrady škody nelze dovozovat, že se jedná o nové „uplatnění náhrady škody“ z předmětné škodní události.

V případě přezkumného řízení je tedy nutné zkoumat, zda byla dodržena lhůta dle ustanovení § 193 odst. 4 zákona o služebním poměru pro vedení řízení o mimořádném opravném prostředku. Pokud ano, nelze hovořit o tom, že v mezidobí došlo k promlčení práva. K obdobnému závěru přitom dospěl rozšířený senát Nejvyššího správního soudu ve vztahu k přezkumu daňových rozhodnutí dle zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZSDP“), po uplynutí tříleté prekluzivní lhůty dle ustanovení § 47 odst. 1 ZSDP – srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 2. 2010, č. j. 7 Afs 20/2007 – 73. Jestliže tyto lhůty dle ustanovení § 193 odst. 4 zákona o služebním poměru v dané věci zachovány byly, nelze hovořit o tom, že by došlo k promlčení nároku na náhradu škody a že by stěžovatel v dané věci rozhodl nezákonně. Shodnými úvahami se přitom v projednávané věci řídil i stěžovatel, nelze proto hovořit o tom, že by jeho rozhodnutí bylo v tomto směru nepřezkoumatelné pro neuvedení příslušné argumentace, případně nezákonné z důvodu nesprávnosti této argumentace.

Nejvyšší správní soud se proto s ohledem na výše uvedené neztotožnil s argumentací městského soudu, že by napadené rozhodnutí neobsahovalo přezkoumatelnou úvahu ohledně promlčení nároku na náhradu škody, resp. že by tyto úvahy byly nezákonné.

IV. Závěr a náklady řízení

Nejvyšší správní soud proto napadený rozsudek městského soudu podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. V tomto řízení je městský soud vázán právním názorem Nejvyššího správního soudu, který byl vysloven v odůvodnění tohoto rozsudku. O případné náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne městský soud v novém rozhodnutí (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 21. prosince 2016

JUDr. Petr Průcha
předseda senátu